

**OSA 9, HIONTAKONEIDEN KÄYTTÖOHJEET, (1 – 3)
HUOLTO- JA HANKINTAOHJEET, (4)
Jukka Voijola**

KELKKASAHA

Kelkkasahalla on helppo sahata alle 8 cm kiviä. (Kuva 1) Tulet hämmästyneeseen kuinka helposti voit kelkan avulla myös sahata täysin tasapaksuja kivisiivuja.

Sahan terä lasittuu sahauskassa vähitellen. Tarvittaessa terän kunto voidaan palauttaa sahaamalla hetken hiomakiveä, joka on joko seinän hyllyssä tai koneen päällä.

1 Sahan varusteet

Sahassa on kelkka, jonka päälle sahattavat kivet asetetaan sahaamista varten, sekä hiontavesisäiliö ja likavesiämpäri. Sahauskelkassa on myös sahausohjain jota voi käyttää hyväksi tasapaksuja kiviliuskoja sahattaessa.

2 Vesisäiliön käyttö

Tarkista ennen sahan käynnistämistä, että hiontavesisäiliössä on vettä ja että likavesiämpäri on riittävästi tilaa sahauskasta kertyvälle vedelle. Vaihda tarvittaessa tyhjä ämpäri likaveden keräämiseksi kun viet likavesiämpärin sahaustilan ulkopuolelle tyhjennystä varten.

Kuvassa 2, hiontavesisäiliön sisällä kelluu punainen vedentäyttöastia. Ellet ulota lattiatasolta täyttämään hiontavesisäiliötä, käytä apunasi alla olevaa porraspallia tai pyydä valvojaa apuun.

Avaa vesisäiliön hana kääntämällä varsi vaakasuuntaan (kuvassa varsi on hanan kiinniasennossa). **Sulje hana heti sahaamisen jälkeen.**

Arvoisa kivien hioja!

Lue tämä kelkkasahankäyttöohje.

Tietojen ajan tasalla olo ilmenee ylätunnisteen päiväyksestä

3 Sahan käynnistys ja pysäytys

Saha käynnistetään ja pysäytetään oikeassa laidassa olevalla kytkimellä. (Kuva 3) Avaa hiontavesisäiliön vesiventtiili kääntämällä vipu vaaka-asentoon

Pysäytä saha ja sulje hiomaveden venttiili kääntämällä vipu pystyasentoon. Vaihda täyden likavesiämpärin tilalle uusi tyhjä ämpäri ja tyhjennä likavesi yläkerran suodatinpönttöön.

4 Sahaaminen

Aseta käsittelemätön kivi sahan edessä näkyvän kelkan päälle ja tarkista terän kohdalta oikea sahauspiste. Varmista ettei kivi keiku kelkassa. Jos kivi keikkuu, käy oven takana olevalla karborundum-tahkolla hiomassa korkeinta pistettä alemmaksi kunnes löytyy kolmas tukipiste. Keikkuva kivi voi juuttua terään ja lohkaista teräpinnan.

Sahauskelkassa on se ongelma, että kelkan takalaita ei ole suorassa kulmassa sahanterän suuntaan nähden eikä siis myöskään alkuperäinen ohjain ole terän suuntainen. Ongelma on korjattu tekemällä uusi sahanterän suuntainen puristimesta ja kulmaraudasta yhteen hitsattu ohjain. Seuraavat sahausohjeet ovat laaditut uuden ohjaimen mukaan. (Kuva 4)

Sahattaessa kiviliuskoja kelkkatasolla keikkumattomasta kivistä, on työ tehtävä seuraavissa vaiheissa. 1) Saha ensin kiveen sahauskelkan ohjainta vasten tuleva kiivisiivun ensimmäinen kylki. 2) Aseta ohjain halutun siivunpaksuuden vaatimaan asentoon (käytä kiveä ja terää sahauskohdan valinnassa apuna) 3) sahaa siivu irti kivistä kelkkaa eteenpäin työntäen ja kivi tiukasti ohjainta vasten painaen, jotta siivusta tulisi tasapaksu (älä siis pelkästään kelkan takalaitaa vasten painaen).

4) Sahattaessa ei sahan terä kiven taka-yläreunassa aina ulotu kiven loppuun asti ja kiviliuska saattaa myös lohjeta takareunastaan. Lohkeamisen ehkäisemiseksi voi sahauskelkan takalaitaan asettaa kuvassa juuri ja juuri erottuva ohut vuolukiviliuska.

Muista siis tätä ohjainta käyttäessäsi että pidät sahattavaa kiveäsi ohjaimen suuntaisena (ei kelkan takareunan suuntaisena) saadaksesi sahattua tasapaksun kiviliuskan.

6 Likavesien tyhjennys suodatinpönttöön

Kun Likavesiämpäri täyttyy, se tyhjenetään ulos tai yläkerran suodatinpönttöön, jossa likavesi puhdistuu ja valuu taloviemäriin. Vesi kaadetaan vähitellen pönttöön sitä mukaan kun syöttöallas tyhjenee.

KELKKASAHA**SAHAN HUOLTAJAN TAI ISÄNNÄN TYÖT****1 Vesisäiliöiden sisäpinnat puhdistetaan säännöllisin väliajoin seuraavasti:**

- pese harjalla huolellisesti vesisäiliö sisältä
- pyyhi vielä rätillä säiliö sisäpuolelta ja kuivaa rätillä loppu säiliövesi pois
- täytä vesisäiliö

2 Huoltoluettelo

Toimenpiteet	välineet ja aineet	krt/ v	Ohje x	pvm	pvm	pvm	pvm
Käyttäjä							
ilmoita valvojalle vioista							
Valvoja							
korjaa vika tai tee vikailmoitus							
Huoltaja tai isäntä							
Korjaa vika							
Hanki tarvittaessa uusi sahanterä							
Toimenpiteet							

3 Varaosaluettelo

Varaosan nimi	Tilaustiedot	Myyjät	Sp- osoite	Puh. nro
Kiilahihna				
Sahanterä				